

16. PAISATGE I CIVILITZACIONS DE LA MEDITERRÀNIA

IGNACIO DÍEZ TORRIJOS

Objectiu del curs

Conèixer com les diferents civilitzacions de la Mediterrània han donat origen a paisatges singulars i característics per a cada cultura i moment històric. Es tracta d'un acostament antropològic a la relació entre l'ésser humà i el seu medi ambient. Mitjançant aquesta assignatura ens acostem a la història de la Mediterrània des del paisatge. En cada període històric les comunitats han modelat el seu entorn d'acord amb els seus valors, creences... la seua manera de veure el món, la seua cosmovisió.

Resum del curs

En aquesta assignatura s'ha tractat de fer un acostament a llocs singulars creats per diferents societats a l'entorn de la mar Mediterrània, descendint a casos concrets del territori valencià. Com les cultures de la Mediterrània han deixat la seua petjada i com es produeixen paral·lelismes entre diferents paisatges mediterranis i valencians. Una mirada al nostre territori que ens mostra la identitat mestissa dels nostres paisatges.

Des de la revolució del neolític, els territoris limítrofs amb la mar Mediterrània han sigut testimonis de la transformació que l'ésser humà ha fet del seu entorn. Els paisatges produïts al llarg de la història constitueixen una mirada cap al passat que ens dona una idea dels reptes que les societats contemporànies han d'enfrontar en al futur.

Les diferents civilitzacions que han poblat aquesta part del planeta hi han anat deixant una petjada cultural que en alguns llocs és mil·lenària. Malgrat la transformació del territori que s'ha produït des de la revolució industrial, a l'entorn de la Mediterrània es pot observar una diversitat de paisatges culturals que guarden el llegat històric de les diferents civilitzacions que han poblat aquest territori.

L'assignatura fa una aproximació als valors que hi ha darrere de la creació de paisatges que tenen a veure amb la manera d'entendre el món de cada cultura, la seua cosmovisió. La conquesta cultural i física del territori està basada en una manera concreta d'aprehendre un territori que és compartida dins d'una societat a través d'imatges. Aquesta mirada orientada dins d'una societat s'aborda a través de la visualitat del paisatge.

Temari del curs

0. Introducció al paisatge. Antropologia de la relació de l'èsser humà amb el seu entorn
1. Marc geogràfic de la Mediterrània, entre Euràsia i Àfrica
2. Civilitzacions de la Mediterrània que han deixat empremta en el paisatge
3. La revolució agrícola. De modificadors a creadors de paisatges. La Mediterrània, bressol i zona d'expansió
4. Mesopotàmia i l'antic Egipte. Les primeres civilitzacions creadores de paisatges a gran escala
5. Les cultures dels metalls. Diversitat i mestissatge a la Mediterrània
6. Món clàssic. Homogeneïtzació cultural
7. Les religions monoteistes dominen la Mediterrània. L'edat mitjana
8. La revolució del coneixement, el Renaixement i l'època moderna fins a la revolució industrial. La 2a revolució.
9. Reptes de futur a la Mediterrània. El canvi climàtic